

ภูมิอากาศจังหวัดสุโขทัย

ที่ตั้งและอาณาเขต

สุโขทัยเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 440 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 6,596 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,122,557.5 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดแพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดอุตรดิตถ์และพิษณุโลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดตากและลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุโขทัยเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำยมไหลผ่านเป็นระยะทางประมาณ 170 กิโลเมตร พื้นที่ทางด้านเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขาสูงเป็นพืดมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่ม และตอนใต้เป็นที่ราบสูง จังหวัดสุโขทัยมีภูเขาขนาดย่อมอยู่หลายลูก ภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,185 เมตร

ลักษณะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดสุโขทัย ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดสุโขทัย พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมอากาศโดยทั่วไปร้อนอบอ้าว เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งร้อนและชื้นพัดจากมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่ประเทศไทย ฝนจึงเริ่มตกชุกประมาณกลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณ กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

อุณหภูมิตั้ง

จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลึกเข้ามาในแผ่นดิน จึงมีอุณหภูมิตั้งข้างสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.9 องศาเซลเซียส ในฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.8 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดอยู่ในเดือนเมษายน ซึ่งเคยตรวจอุณหภูมิสูงสุดได้ 44.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2559 ส่วนในฤดูหนาวอากาศมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป อุณหภูมิตั้งต่ำสุดเฉลี่ย 23.0 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม ซึ่งเคยตรวจอุณหภูมิตั้งต่ำที่สุดได้ 5.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2517

ฝน

จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อยเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ทางตอนบนสุดของอำเภอศรีสัชชนาลัยและทางตอนล่างของจังหวัดบริเวณอำเภอศรีมาศและอำเภอกงไกรลาศ มีฝนเฉลี่ยมากกว่า 1,200 มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนตลอดปีของจังหวัดเฉลี่ยประมาณ 1,259.2 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 113 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายนมีปริมาณฝนเฉลี่ย 253.5 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 17 วัน ปริมาณฝนมากที่สุดใน 1 วัน วัดได้ 180.7 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านจังหวัดสุโขทัย มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก เคลื่อนตัวมาทางตะวันตกผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา หรือลาวก่อนเข้าสู่ภาคเหนือของประเทศไทย จึงทำให้พายุส่วนใหญ่อ่อนกำลังลงอยู่ในชั้นพายุดีเปรสชัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเนื่องจากลมแรงมากนัก แต่จะทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ในบางพื้นที่ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม โดยเฉพาะเดือนตุลาคมเป็นเดือนที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 มีพายุเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ 13 ลูก และเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมดคือ เดือนพฤษภาคม 1 ลูก (2525) เดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2505) เดือนสิงหาคม 1 ลูก (2508) เดือนกันยายน 3 ลูก (2512, 2520, 2523) เดือนตุลาคม 7 ลูก (2504, 2506, 2507(2), 2524, 2550, 2551)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดสุโขทัย

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้จากผลการตรวจของสถานีตรวจอากาศศรีสำโรง ซึ่งทำการตรวจสารประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติ ในคาบ 30 ปี ทำการตรวจสารประกอบอุตุนิยมวิทยารวันละ 8 เวลา คือเวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น.

สถานีตรวจอากาศศรีสำโรง ตั้งอยู่ที่ ต.คลองตาล อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120 มีที่ทำการอยู่ในสถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง หรือที่ละติจูด 17 องศา 10 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99 องศา 52 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 53.60 เมตร

สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย ตั้งอยู่ที่ 206 หมู่ 3 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120 หรือที่ละติจูด 17 องศา 6 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99 องศา 48 ลิปดาตะวันออก

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2563
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มกราคม 2566